

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/278/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114221812
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6114221812.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletú J. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky X.. Q. W. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. D., N. XX, v konaní zastúpená JUDr. Danielou Bacíkovou, advokátkou, advokátska kancelária so sídlom Banská Bystrica, Lazovná 45 a otca X.. S. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. nad H., S. XX, v konaní zastúpený JUDr. Petrom Lackom, advokátom PRO IURE - advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Bratislava, Zámocká 32, o zmenu úpravy styku, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 08. 10. 2014 domáha zmeny úpravy styku s maloletou na každý páry týždeň v mesiaci v čase od piatku od 10.00 h do nedele do 17. 00 h s tým, že maloletú by prevzal v škole alebo v školskom klube v neprítomnosti matky, a v prípade, že by piatok pripadol na deň, v ktorý nebude prebiehať vyučovanie alebo maloletá z iného vážneho dôvodu nenavštívi školu, prebehlo by odovzdanie pred bytovým domom, v ktorom sa nachádza byt matky, o 16.00 h. Odchylná úprava stretávania sa s maloletou by platila počas obdobia od prvého piatku nasledujúceho po vykonateľnosti rozsudku do tretej nedele nasledujúcej po vykonateľnosti rozsudku, kedy by styk prebiehal nepretržite s tým, že by maloletú odovzdal matke posledný deň uvedeného obdobia o 17.00 h pred bytovým domom, v ktorom sa nachádza byt matky. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka mu dlhodobo bráni v styku s maloletou. Matka maloletú na styk nepripravuje, čo oznámil aj súdu a v tejto súvislosti prebieha aj konanie o výkon rozhodnutia pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 32Em/4/2014. Odmietanie jeho osoby zo strany maloletej je vynútené a v neprítomnosti matky by bola situácia iná. Vzhľadom na sústavné porušovanie vykonateľného rozhodnutia súdu matkou, na sústavné očierňovanie jeho osoby zo strany matky, na tendenčný postup Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica v prospech matky a na alarmujúci stav jeho vzťahu s maloletou, ktorý nezapríčinil a ktorého kvalita sa výrazne zhoršila, jediné východisko vidí v rozšírení styku s maloletou, aby mal reálnu možnosť a priestor pokúsiť sa obnoviť vzťah s maloletou.

Matka s návrhom nesúhlasila a podala protinávrh na zúženie styku otca s maloletou tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry týždeň v sobotu od 09.00 h do 18.00 h, každý páry týždeň v nedeľu od 09.00 h do 17.00h, každý páry rok počas vianočných sviatkov v dňoch 25. 12. od 09.00 h do 18.00 h a 26. 12. od 09.00 h do 18.00 h a každý nepáry rok počas veľkonočných sviatkov - Veľkonočný piatok od 09.00 h do 18.00 h a Veľkonočný pondelok od 09.00 h do 18.00 h. Matka uviedla, že tvrdenia otca a jeho prístup považuje za zarážajúce. Na jednej strane jej vytyka to, že porušuje vykonateľné rozhodnutie súdu, na druhej strane sám vykonateľné rozhodnutie súdu porušuje, pretože sa nepodrobuje odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Problémom stretávania sa otca s maloletou nie je jej neochota dať maloletú na styk s otcom alebo jej snaha maloletú od otca odtrhnúť. Ako aj kolíznym opatrovníkom zistil

v konaní sp. zn. 32Em/4/2014, maloletá začína otca odmietat'. Maloletá je na svoj vek pomerne vyspelá a otec akoby nezaznamenal posun vo vývoji osobnosti maloletej a tomuto adekvátne neprispôobil aj svoje správanie. Otázka rozšírenia styku či striedavá starostlivosť je pre ňu nepochopiteľná. Otec si musí byť vedomý toho, že vzťah s maloletou nie je dobrý a ich vzťah ako rodičov je katastrofálny. Zákaz styku by zatiaľ nepovažovala za vhodné riešenie, avšak zúženie styku by nebolo v rozpore so záujmom maloletej na jej zdravom fyzickom a psychickom vývoji.

Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 09. 12. 2014 domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd až do právoplatného skončenia vo veci samej zakázal styk otca s maloletou. V návrhu uviedla, napriek tomu, že vo veci samej sa domáha len zúženia styku, vzhľadom na aktuálnu situáciu je nútená podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Maloletá sa v súčasnej dobe odmieta stretávať s otcom. Maloletá je na svoj vek vyspelá a otec akoby nezaznamenal posun vo vývoji osobnosti maloletej a tomuto adekvátne neprispôobil aj svoje správanie. Predstava, že otec, resp. jeho matka (stará matka maloletej) maloletú po každej potrebe utierajú, je nepríjemná aj jej samotnej a nevie si predstaviť, ako sa musí cítiť maloletá na prahu puberty. Na pováženie je aj to, že otec požaduje od maloletej, aby s ním spávala na jednom lôžku. Otec sa domáha styku na silu a to cestou výkonu rozhodnutia, privolávania policajných hliadok, čo na maloletú pôsobí stresujúco. Maloletú na styk pripravuje a vedie ju k plneniu tejto povinnosti vo vzťahu k otcovi. Maloletá vie, že musí rešpektovať súdne rozhodnutie a je si vedomá aj následkov nerešpektovania súdnych rozhodnutí. Aj napriek tomu však odmieta ísť k otcovi, čo vyplýva aj zo správy klinickej psychologičky N.. K. I. zo dňa 12. 06. 2014, kde je uvedené: „Dieťa otvorene a zreteľne deklaruje, že chce pomoc, aby nemuselo chodiť k otcovi.“ Zo správy ďalej vyplýva, že maloletá potrebuje pokojné rodinné prostredie, pretože stres a napätie prehľbuje ťažkosť maloletej s koncentráciou pozornosti a pamäťou. Maloletá jej vyčíta, že jej nevie pomôcť. Matka opätovne poukázala na to, že ani otec nerešpektuje súdne rozhodnutie, keď sa nepodrobuje odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Otec odmietol a odmieta aj v súčasnej dobe riešiť vzniknutý problém spôsobom, ktorý by nebol pre maloletú zaťažujúci, ale situáciu sa snaží vyhrcovať. S maloletou sa nepokúša obnoviť normálny vzťah, striktné sa drží časti rozhodnutia, ktorú sa rozhodol rešpektovať, zvyšok necháva nepovšimnutý, ale reálny krok k nadviazaniu kontaktu s maloletou neurobil. Zákaz styku s dlhodobého hľadiska sa nejaví ako vhodný, pretože aj maloletá potrebuje výchovu otca. Súčasný stav je však neudržateľný, pretože maloletá je pod neustálym stresom a obáva sa, aby tlak, pod ktorým sa maloletá teraz nachádza, nezanechal na nej výraznejšie stopy ako „len“ súčasné odmietanie otca. Matka uviedla, že je si vedomá aj toho, že by súd nemusel jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť, avšak podala ho aj preto, aby v prípade, ak by sa maloletej čokoľvek stalo, potrebuje, aby mala aspoň sama pred sebou čisté svedomie, že spravila všetko, čo bolo v jej silách a právnych možnostiach.

Podľa § 102 ods. 1 O. s. p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení O. s. p. vyplýva, že účelom predbežného opatrenia je rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Pri nariadovaní samotného predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené

pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

Z opatrovaneckého spisu maloletej mal súd za preukázané, že maloletá pochádza z manželstva, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 13C/79/2008-76 zo dňa 21. 01. 2009, právoplatné dňa 09. 02. 2009, rozvedené a na čas po rozvode bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievaním na výživu maloletej výživným vo výške 133,00 Eur. Zároveň bol týmto rozsudkom upravený aj styk otca s maloletou. K zmene úpravy styku otca s maloletou došlo na základe rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/363/2009-92 zo dňa 30. 03. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24. 06. 2011 vo výroku 1. až 7. v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoP/37/2011-123 zo dňa 14. 06. 2011.

Následne zo strany matky boli podané opakované návrhy na zákaz styku otca s maloletou. Tieto konania boli vedené Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 6P/15/2012 (konanie bolo zastavené z dôvodu prekážky veci začatej, tzv. litispendencie) a sp. zn. 9P/16/2012 (konanie bolo zastavené pre späťvzatie návrhu zo strany matky). V konaní o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia o zákaz styku vedené Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5P/179/2012 bola prenesená príslušnosť súdu na Okresný súd Banská Bystrica, ktorý konanie viedol pod sp. zn. 32P/98/2013. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/98/2013-60 zo dňa 28. 03. 2013 návrh matky zamietol. V čase uvedených konaní prebiehalo aj konanie o zúženie styku otca s maloletou na návrh matky pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/100/2013. Návrh vzala matka v celom rozsahu späť a súd konanie uznesením č. k. 32P/100/2013-119 zo dňa 18. 06. 2013 zastavil.

Aj zo strany otca bol podaný návrh na zmenu výchovného prostredia, a to na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 6P/49/2012 dňa 30. 03. 2012. Okresný súd Žiar nad Hronom postúpil vec Okresnému súdu Banská Bystrica z dôvodu, že maloletá má bydlisko v obvode súdu v Banskej Bystrici. Konanie bolo na Okresnom súde Banská Bystrica vedené pod sp. zn. 32P/109/2013. V priebehu konania otec doplnil svoj návrh tak, že sa v tomto konaní domáhal zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č. k. 32P/109/2013 - 141 zo dňa 11. 11. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoP/9/2014 - 198 dňa 30. 04. 2014, návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol a rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

Ako aj z vyššie uvedeného obsahu opatrovaneckého spisu vyplýva, vzťahy medzi rodičmi sú komplikované. Matka ich označila za katastrofálne. Napriek tomu, že obaja rodičia si uvedomujú, že ich rodičovský vzťah je nevyhovujúci a pre maloletú v konečnom dôsledku aj škodlivý, ani jeden z nich nemá záujem vyriešiť celú situáciu v prospech maloletej. Aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia matky je toho len dôkazom.

Matka dlhodobo neumožňuje styk otca s maloletou, v dôsledku čoho sa on domáha výkonu rozhodnutia. Na druhej strane sa otec nepodrobuje poradensko - psychologickému procesu, čím tiež porušuje vykonateľné rozhodnutie súdu. Podľa názoru matky je maloletá natoľko vyspelá, že ona ako matka jej názor s otcom sa nestretávať rešpektuje. Odmietanie otca maloletou opiera aj o správy pedopsychologičky, ktorá uviedla, že maloletá deklaruje, že chce pomoc, aby nemusela chodiť k otcovi. Za predpokladu, že by správa pedopsychologičky mala byť jediným dôkazom o ohrození zdravého fyzického a psychického vývoja maloletej, matka opomína skutočnosť, že pedopsychologička uviedla v správe aj to, že maloletú zaťažujú konfliktné vzťahy medzi rodičmi, že maloletá sa snaží udržať svoje city a afekty pod kontrolou, čím chce predísť sporom, ale nahromadená agresivita môže nečakane prepuknúť neprímerane prudko a na nesprávnom mieste. Ťažkosti pri zvládaní učiva v škole nie sú spôsobené situáciou medzi rodičmi, aj keď zdravé a nekonfliktné rodinné zázemie by mohlo tieto ťažkosti zmierniť.

Matka si v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sama odporuje, keď na jednej strane tvrdí, že nemá záujem na zákaze styku otca s maloletou, pretože si úlohu a význam otca v živote maloletej uvedomuje, na druhej strane za súčasnej situácie je podľa nej neudržateľné, aby sa otec s maloletou stretával. Vo vyjadrení k návrhu otca vo veci samej ako aj v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia

matka uvádza totožné skutkové tvrdenia, ktoré spočívajú v tom, že otec vo vzťahu k maloletej uplatňuje nesprávne výchovné metódy, že otec nerešpektuje potreby maloletej a pri výchove nezohľadňuje jej vek. Svoje tvrdenia podporuje aj pohovorom kolízneho opatrovníka s maloletou, v ktorom maloletá uviedla, že k otcovi odmieta chodiť, lebo ju umýva a núti ju spať na jednom lôžku. Súd poznamenáva, že tento problém je dlhodobý, pretrvávajúci a takmer v každom konaní je aj argumentáciou matky, prečo by sa otec s maloletou nemal stretávať, resp. stretávať v menšom rozsahu. Matka na jednej strane deklaruje svoj zámer nezakazovať styk otca s maloletou, pretože sa jej to nezdá vhodné, na druhej strane je toho názoru, že je na mieste zakázať styk otca s maloletou prostredníctvom predbežného opatrenia, ktoré má výnimočnú povahu a má byť nástrojom na ochranu ohrozených alebo poškodených práv účastníkov zriedkavým nie častým. Matka pri tom v minulosti opakovane podávala návrhy na zákaz styku otca s maloletou, z čoho vyplýva, že jej tvrdenie (prezentované v tomto konaní) o tom, že nechce, aby sa otec s maloletou nestretával vôbec, pravdepodobne nie je skutočný. Matka ďalej uviedla, že si je vedomá aj toho, že súd nevyhoví návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, avšak chce mať pocit, že urobila pre maloletú všetko. V tejto súvislosti súd uvádza, že za maloleté dieťa sú zodpovední predovšetkým rodičia a nie súd.

Podľa názoru súdu nie je v danom prípade naliehavá a nevyhnutná úprava pomerov účastníkov do skončenia konania vo veci samej. Matka maloletej neuviedla v návrhu iné tvrdenia ako tie, ktoré sú už súdu známe z jej vyjadrenia vo veci samej. Cieľom predbežného opatrenia je vždy provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené judikovanie vo veci samej. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasné stretávanie s jedným rodičom obmedzené alebo dokonca aj zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práva povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Nie je možné obmedzenie styku vysloviť v prípade, ak dôvody uvádzané v návrhu vyplývajú zo vzťahu medzi rodičmi a nie zo vzťahu medzi rodičom a dieťaťom. Matka v podanom návrhu uviedla, že je v jej záujme udržať kontakt maloletej s otcom, na druhej strane sa však domáhala zákazu styku maloletej, pretože chce dosiahnuť pocit, že urobila pre ňu všetko, čo bolo v jej možnostiach. Ide teda o jej prístup k rešpektovaniu práv a povinností druhého rodiča - otca. V danom prípade nejde o sledovanie záujmu maloletej vyrastať v stabilnom a zdravom výchovnom prostredí, ale o záujem matky úplne ohroziť veľmi krehký vzťah maloletej s otcom. Maloletá síce prezentuje svoj názor nestretávať sa s otcom, avšak tento pocit vychádza zo skutočnosti, že ani jednému z rodičov nechce ublížiť, ona sama chce predísť sporom a hromadí sa v nej agresivita, ktorá sa už teraz prejavuje tým, že nechce chodiť k otcovi.

Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.